ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทผู้ใหญ่บ้านต่อการพัฒนาท้องถิ่น

ในตำบลป่าป้อง อำเภอคอยสะเก็ค จังหวัคเชียงใหม่

ผู้เขียน นายกรกฎ วิสิทธิ์

ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.จันทนา สุทธิจารี ประธานกรรมการ อาจารย์จันท์จุฑา สุขขี กรรมการ อาจารย์ราม โชติคุต กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาบทบาทของผู้ใหญ่บ้านด้านการบริหารงาน การกำหนดนโยบายและด้านการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาปัจจัยที่กาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการแสดง บทบาทของผู้ใหญ่บ้าน และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในทัศนะของผู้นำท้องถิ่นตำแหน่งอื่น ๆ ต่อการแสดงบทบาทด้านการบริหารการกำหนดนโยบายและการพัฒนาท้องถิ่นของผู้ใหญ่บ้าน แต่ละคนโดยมีสมมุติฐานในการทำวิจัยประกอบด้วยภาวะผู้นำในการพัฒนาและการกำหนด นโยบาย มีความสัมพันธ์กับบทบาทด้านการบริหารและการพัฒนาท้องถิ่นของผู้ใหญ่บ้าน และ ปัจจัยส่วนบุคกลซึ่งประกอบด้วย ภาวะด้านเศรษฐกิจ สภาพสังคม และระดับการศึกษาของ ผู้ใหญ่บ้าน มีความสัมพันธ์กับบทบาทด้านภาวะการเป็นผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่น การทำวิจัย ครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามแบบมีโกรงสร้างซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างประชนในตำบลป่าป้องรวม 500 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัย เลือกสัมภาษณ์กลุ่มแกนนำในหมู่บ้าน เช่น พระสงฆ์ กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ รวมทั้งตัวผู้ใหญ่บ้านเอง รวม 30 คน โดยการใช้แบบสอบถามแบบถึงโกรงสร้าง

จากผลการศึกษาพบว่าผู้ใหญ่บ้านบางหมู่บ้านยังขาดความความเข้าใจในบทบาท ทางด้านการบริหารและการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ส่วนปัจจัยด้านเสรษฐกิจ สภาพสังคม ภาวะการเป็นผู้นำ มีอิทธิพลอย่างมากต่อการแสดงบทบาทในการพัฒนาของผู้ใหญ่บ้าน ทัศนะของ ผู้นำท้องถิ่นตำแหน่งอื่น ๆ เช่น แกนนำหมู่บ้านมองว่าปัญหาและอุปสรรคเกิดจากการ ขาดความรู้ ความเข้าใจ ระดับการศึกษา และการขาดประสบการณ์ ส่งผลต่อการแสดงบทบาทใน การกำหนดนโยบายและการพัฒนาท้องถิ่นของผู้ใหญ่บ้าน การบริหาร และจากสมมุติฐาน ภาวการณ์เป็นผู้นำในการพัฒนาและการกำหนดนโยบายมีความสัมพันธ์ต่อการแสดงบทบาทด้าน การพัฒนา และสมมุติฐานด้านภาวะเศรษฐกิจ สถานะภาพทางสังคม และระดับการศึกษามี ความสัมพันธ์ต่อการเป็นผู้นำในการบริหารและพัฒนาของผู้ใหญ่บ้าน ผลการศึกษาเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรจะมีการจัดอบรมความรู้ทาง วิชาการ และเสริมสร้างความเข้าใจในบทบาทการบริหารและการพัฒนาท้องถิ่นให้กับผู้ใหญ่บ้าน รวมถึงการนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นมาปฏิบัติใช้อย่างจริงจัง ส่งเสริมการเมืองภาคประชาชนในหมู่บ้านและแต่ละหมู่บ้านควรจัดให้มีประชาคมหมู่บ้านโดยการ จัดตั้งคณะกรรมการชุมชน เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาของชุมชน เพื่อให้ชุมชน ได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการบริหารและการพัฒนาท้องถิ่น และมี ส่วนร่วมในการหาวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของตนเอง นอกเหนือจากนั้นคณะกรรมการ ชุมชนควรมีบทบาทในการติดตามประเมินผลงานค้านการบริหารและการพัฒนาของผู้ใหญ่บ้านใน ทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title The Comparative Study of the Roles of Sub-district Headman

Towards Local Development in Tambon PaPong, Amphoe

Doi Saket, Changwat Chiang Mai

Author Mr.Korakoth Wisith

Degree Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisory Committee

Lecturer Dr. Jantana Suttijaree Chairperson

Lecturer Chanchutha Sukki Member

Lecturer Ram Chottikhvd Member

ABSTRACT

The purposes of this study were (1) to examine role of village heads in administration, policy formulation, and local development, (2) to investigate estimated factors affecting role performance of village heads, and (3) to study problems and obstacles according to the views of other community leaders on village heads' role performance in terms of administration, policy formulation, and local development. Hypotheses of this study were that developmental leadership and policy formulation correlated with administrative and local developmental roles of the village heads. Moreover, personal factors—economic condition, social condition, and educational level of the village heads—correlated with leadership role in local development. Researcher used both quantitative and qualitative methods in this study. For quantitative method, structured questionnaires were used to collect data from 500 villagers living in Pa Pong sub-district. For qualitative method, 30 village' leaders, such as monks, housewife club members, including village heads, were interviewed by using a semi-structured interview form.

The results revealed that some village heads lacked understanding in administrative role and their local development. Economic condition, social condition, and leadership factors greatly affected the villagers' role performance in local development. According to the views of other community leaders, problems and obstacles occurred due to the lack of knowledge and understanding, level of education, lack of experience which affected village heads' role performance in administration, policy formulation, and local development, as well as leadership hypothesis in development and policy formation, correlated with developmental role performance. In addition, hypotheses on economic condition, social condition, and level of education correlated with village heads' leadership on administration and development. These results were in agreement with the research hypotheses. Suggestions were that related government offices should organize academic seminars, and promote understanding of administrative and local developmental roles to villager heads regularly, as well as strictly enforcing related law. The government should promote civil politics within a village, and each village should organize a village society by setting community committee in order to create learning process and local development, to encourage the community to play a role and participate in administrative policy formulation and local development, and jointly solve problems occurred within their community. Furthermore, community committee should play a role in evaluating the village heads' administration and development in all local activities.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved